

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Brasov, piața mare Nr. 22. — „Gazeta” ese:
Joi și Duminică.

Prețulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28. franci.

Anulu **XLI**

Se prenumera:
la postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 54.

Duminica, 21 Iuliu

1878.

Pacea dela Berlinu.

Brasov, 20 Iuliu 1878.

Congressulu si-a finitu oper'a s'a. „In numele totopoternicului Dummiedu” au stipulatu și adoptatu plenipotentiarilor aloru șapte mari poteri semnatorie ale tractatului dela Parisu din 30 Martiu 1856, cele 64 articule ale pacii dela Berlinu.

Gratia politice de pace și de buna-mediucire a Germaniei, multiamita principelui-cancelariu Bismarck, care „cu aceea-si mana solida a subsemnatu pacea de Vien'a, aliantia ofensiva și defensiva cu Germani'a de sudu, preliminariile dela Versailles și pacea dela Frankfurt”, reprezentantii marilor poteri au terminatu oper'a, care tientesce la o „leala și durabila intielegere între statele europene”.

Dreptu este cea ce dice organulu bismarckianu, ca diu'a de 13 Iuliu, in care s'a subsemnatu tractatulu dela Berlinu, va avé in tôte timpurile o importantia istorica universală, va insemná pentru istoria prezentului și a viitoriului incetarea unei epoce de cultura și inceperea unei noue ere. Iá, nestérsa va remané in istoria diu'a, in care Europ'a „adunata pentru prim'a-óra sub stindartulu imperatiei germane” a inauguratu prin stipulatiunile tractatului dela Berlinu marea opera a impartirii imperiului otomanu.

Inainte de vreme cestiunea orientala erá discutata și tractata din punctu de vedere mai idealistu. S'a prevediutu de multu ceea ce acuma a devenitu realitate, caderea imperatiei otomane, stergerea ei din lista statelor cu vitalitate și c'unu viitoriu, dér' domnea inca parerea pe catu de liberala și drepta, pe atatu de naturala și corespunditoria gjarstarilor, ca atunci candu va sosi acea neinlaturabila catastrofa, candu domnirea musulmana va incetá, adeveratii mostenitori ai marelui imperiu turcescu voru fi popórele chrestine, cari locuiescu pe peninsul'a balcanica, și cari pe bas'a adinitatii de rassa, a principiului de nationalitate sunt chiamate dela natura a substitui imperatiei Sultanelor o confederatiune de state chrestine independente, setóse de a pasi cu energia pe calea progressului și a civilizatiunei.

Ori-cumu ar' argumentá unii séu altii, mostenitorii legitimi ai Turciei sunt și voru remané popórele chrestine orientale, ereditatea este a loru dupa dreptu, inse este inca departe momentulu, in care voru poté intrá in possessiunea ei. Europ'a de astadi n'are sensu pentru frumosulu idealu alu unei confederatiuni orientale. Ómenii de statu, cari conduc de prezentu destinele statelor europene, sunt multu mai realistici, multu mai insufletiti de spiritalu comercialu alu epocii presente, decatu cá se se fi potutu infierbintá pentru ide'a aceea grandioasa. Statele europene conduse de politic'a de pace și de bun'a-mediucire a cancelariului germanu au pasitu pe-o cale cu totul contraria adeveratelor interese și dreptelor aspiratiuni ale popórelor chrestine, ele nu mai potú așteptá pana aceste poporatiuni voru ajunge la maturitate prin desvoltarea lor gradata interióra, ci, impatiente de a vedé odata și Orientulu europeanu fericitu dupa modelulu fericitorilor de tíera și de popóre din Europ'a centrala, au pasitu la sequestrarea lasamentului turcescu, la impartirea lui între sine.

Diplomatii au sciutu se afe indata pentru acestu modu de procedere, care in viéti'a privata ar' intimpiná o cualificatiune fórte nefavorabila, unu cuventu nevinovatu, cá „pacificare, administrare, retrocesiune.” Austro-Ungari'a va pacificá Bosni'a și Herzegovin'a, Angli'a va administrá Ciprulu cu consimtiementulu tacitu alu Congressului, Russi'a va reluá Basarabi'a romana, nu este acest'a unu frumosu inceputu alu regularii ereditatii turcesci? Adeveratii mostenitori, Romani'a, Serbi'a, Muntenegrulu, Greci'a potú fi ei óre multiamiti cu acést'a regulare?

Dér' li s'a datu și loru ce e dreptu cevasi. Inainte de tôte li s'a datu independintia, inse pentru cá se se póta bucurá de ea pe deplinu li s'a datu numai sub conditiunea. déca voru acordá drepturi civile și politice evreilor. Acést'a conditiune e unu tristu adeveru, ea lovesce mai multu pe romani. Solicitudinea congressului a fostu dér' deosebitu de mare pentru Romani'a, elu s'a ingrigitu și de afacerile ei interne. Areopagulu europeanu da cu-o mana si ea cu diece. In momentulu, in care declara independintia statului romanu, 'i pune o conditiune violatóre de constitutiunea, de dreptulu suveranu alu poporului romanu.

Tractatulu dela Berlinu este unu capu de opera de contradictiuni. Elu creaza de-o parte statulu bulgaru pe bas'a principiului de nationalitate, pe care s'a basatu tóta politic'a lui Bismarck și Gorciacoff pana acumu, de alta parte calca in picioare acestu principiu. Se póte cá unu asemenea tractatu se inaugureze o pace indelungata? Este cu potintia óre se se numésca multiamitória și durabila o regulare a cestiunei orientale, ce nedreptatiese mai multu tocmái pe acele doue popóre, cari prin numerulu lor, prin cultur'a și facultatile lor superióre sunt in prim'a linea chiamate la mostenirea imperiului musulmanu, pe romani și pe greci? —

Corresp. part. a „Gaz. Trans.”

Bucuresci, 5/15 Iuliu 1878.

Astadi la órele 4 dupa amédu corpurile legiutórie, in urm'a mesagiului Domnescu, 'si-au suspendatu sedintiele.

Mesagiulu de inchidere promite inse, ca indata ce testulu originalu alu tractatului dela Berlinu se va comunicá oficialu guvernului, parlamentulu se va convocá imediatu, spre a se pronuncia asupra tuturor concludeloru Congressului, privitórie la Romani'a.

Opiniunea publica e fórte agitata și mahnita pentru perderea Basarabiei.

Guvernulu Altetiei Sale principelui Carolu a facutu totu, ce i-a statu in potintia, pentru scaparea acelei vechi provincie romanesci din ghiarele rapitórie ale colossului de Nordu, dér' nefericit'a situatiune, in care geme Europ'a dela 1871 și pana astadi, i-a zadarnicitu tôte staruintiele lui romanesci și patriotice.

In faci'a acestei triste impregiurari nici unu bunu romanu nu inculpa pe consiliarii tronului romanu. Si déca cu tôte acestea s'audu incriminari in contra lor, apoi acele incriminari nu provinu dela romani, ci dela acei nemernici, cari 'si aróga acestu nume și cari in cele mai grele impregiurari, in care se afla tíer'a romanésca, nu s'au sfiutu de a lucrá mana in mana cu dusmanii romanilor.

In adeveru, lovitur'a, pe care a binevoitu a ne-o aplicá marele areopagu din capital'a multu civilizatei Germanie, e fórte durerosá pentru noi; dér' cu catu o simtimu mai tare, cu atatu ea va contribuí mai multu la desteptarea simtiementelor nationale, care aici in tíera in multe privintie dormeau somnulu mortii.

Pana acumu totulu așteptámu dela grati'a Europei. Astadi inse ne-amu convinsu, ca numai aceea vomu avé, ce vomu fi harnici se castigamu și se pastramu prin propriile nóstre brație.

Acum e la ordinea dilei cestiunea, déca Romani'a va primí ori nu Dobrogea? Resolvarea acestei cestiuni in faci'a constelatiunei poterilor europene ori-cine péte s'o prevéda.

N'ar' fi nici prudentu nici consultu, cá Romani'a se se opuna astadi otaririi congressului, ca-ci chiaru se fia resistenti'a incoronata de sucesu, totusi, dupa cum stau lucrurile, ea n'ar' avé decatu urmari și mai funeste de cum sunt otaririle Congressului.

Poterile europene voru, cá pentru momentu se aiba cu ori-ce pretiu pacea, d'aceea se ne folosimu și noi chiaru și de acésta pace putreda, cá la momentulu venitu se fimu in stare de a pretinde susu și tare ceea ce e alu nostru. Pacea inchieata la Berlinu nu e de catu unu armistitiu.

In cercurile politice se vorbesce, ca Romani'a va primí Dobrogea, firesce nu cá schimbuci cá unu adausu de teritoriu.

Se crede, ca guvernulu in unire cu representatiunea nationala va elaborá o lege speciala pentru administrarea Dobrogei.

Ea va fi guvernata de unu guvernatore specialu. Constitutiunea și sistemulu esistentu in Romani'a nu va fi aplicatu, decatu mai tardiu. Asemenea se dice, ca poporatiunei 'i se va acordá óre-care privilegiu pentru plat'a impositelor și ale altoru sarcini. In fine se crede, ca guvernulu e firmu otaritu de a tramite cá functionari in Dobrogea totu ce tíera are mai capabilu și onestu.

Eri séra d. ministru Brateanu, intorcandu-se dela palatulu dela Cotroceni in Bucuresci, cai dela birja se speriera și o luara la fuga astfelu, incatu trasur'a se isbi de unulu din stalpii sioselei si se resturná in siantiu.

Nenorocirea s'a respanditu in orasiu cu iutiél'a fulgerului și lumea la prim'a informatiune, presupunendu unu atentatu la viéti'a primului ministru, pe la órele 11—12 nóptea impluse curtea și biroulu redactiunei „Romanului”, spre a aflá despre starea d-lui Bratianu.

Ingrigirea erá la culme și fiacare incepuse a respirá mai liberu, aflandu, ca iubitul nostru ministru e in viéti'a. In momentele, candu ve scriu, afu, ca d. Bratianu e bine și ca ranele sunt usióre.

Darea de séma a dlui Tisza.

In demaneati'a dilei de 15 Iuliu a vorbitu ministrulu Tisza catra alegatorii sei adunati in curtea colegiului protestanticu din Debretinu, le-a vorbitu cu focu, le-a vorbitu multu și despre multe. Vorbirea lui este o dare de séma cá deputatu, si totodata unu cuventu de aperare pentru trecutu și unu cuventu-programu alu ministrului pentru viitoriu. Merita dér' o deosebila atentiune, ce i-o vomu da-o pe catu ne concede augustulu spatiu.

D-lu Tisza incepe prin a asigurá, ca calumniarile opostiunei nu'lu voru contura in activitatea s'a. Un'a 'lu dóre inse mai tare, ca adeca se vede atacatu și patriotismulu seu, bun'a s'a vointia și maturitatea s'a politica. Vorbindu la cestiunea pactului dualisticu, ministrulu cetesce unele pasage din discursulu seu dela 1875, care arata, ca nu e adeveratu, ca ar' fi facutu promissiuni esagerate cu privire la impacare, spre a dobandi increderea alegatorilor și a tierii. Pretensiunilor de dreptu ale Ungariei s'au facutu destulu cá si in 1867 atatu cu privire la afacerile vamali, catu si in cestiunea bancii. Asemenandu pactulu de acumu cu celu dela 1867, dice, ca desavantajele de mai inainte parte au fostu inlaturate, parte miciorate in gradu mare. Nimenea, care cunósce impregiurarile, nu póte se dica, ca guvernulu ar' fi negliatiu interesele Ungariei si ca ar' fi facutu prea multe concessiuni austriacilor. Dupa aceea vorbesce despre activitatea trecuta a corpurilor legiutórie. Multe au remasu inca de facutu, pe tôte terenele; tôte trebuie se se faca in sensu liberalu. Arata apoi, ce intielege sub liberalismu. Elu nu intielege liberalismulu asia, ca fora respectu la desvoltarea istorica se se voteze in tóta graba legile cele mai liberale, ci asia cá avendu in vedere impregiurarile și desvoltarea istorica a tierii progressulu se fia treptatu fara sarituri. Numai legile create astfelu i se potú preface natiunei in sange.

Trecendu la cestiunea orientala dice, ca trebuie se fia forte atentu candu vorbesce in cestiunea acést'a, ca-ci ceea ce dice Tisza Kálmán n'are influintia, dér' ceea ce dice ministrulu-presiedinte ungurescu este, haru domuului, de influintia. (Aplause) Dealtmintrea astadi inca nimenea nu pôte se aiba o judecata definitiva asupra atitudinii guvernului. Cu tôte aceste dlu Tisza se afla indemnatu a spune spre orientare urmatóriele :

Indata la inceputulu incurcaturilor orientale o partida a parlamentului tindea intr'acolo, cá se nu ne impacamu cu Austri'a si se declaramu resbelu Russiei. Nu se pôte dice, ca acést'a politica n'ar' fi fostu curagiósa, dér' unu guvern, care ar' fi urmatu acést'a politica nu ar' meritá se existe in patri'a acést'a. Ungari'a n'ar' fi fostu in stare a portá resbelu cu-o putere mare desbinata fiindu de aliatii sei. Acel'a care pune pretiu pe sangele ungurescu nu pôte face o asemenea politica. (Aplause.) Si déca amu fi invinsu, Turci'a ar' fi fostu scapata, dér' numai asia, ca in loculu ei ne amu fi batutu noi. Stimezu marinitatea la omulu singuraticu, unei natiuni, care voiesce se traiésca inse nu-i e ertatu a luá asupra-si unu reu spre a scapá pe vecinu de elu. Dér' p'atunci impregiarile nici nu erau favorabile pentru resbelu. O asemenea politica ar' fi potutu se pórte unulu, care n'ar' fi fostu responsabilu inaintea natiunii, dér' nu unulu, care pentru fiecare picatura de sange a natiunii ungare e responsabilu inaintea lui Dumnedieu si a ómeniloru. (Aplause)

Dela inceputu se invinuia oficiulu de esterne alu monarchiei, ca s'a intielesu cu Russi'a, ca voiesce o actiune paralela cu ea si impartirea Turciei. Am disu de repetite-ori, ca nu pôte fi vorb'a de-o impacare cu Russi'a, am disu, ca pe partea vesticá a peninsulei balcanice nu va poté se fia decidetória vointi'a Russiei, am disu, ca nu vomu suferi la fruntariile de sudu formarea unui cuibutaru alu panslavismului, care ne-ar' amenintá in continuu. Directiunea principala a politicii nóstre orientale inse a fostu, cá interesele tieriei se fia asigurate de se pôte pe cale pacifica si cá intrég'a Europa se decida asupra sórtei Orientului. Russi'a dupa unu lungu resbelu a inchiaiatu tractatulu dela San-Stefano; a incercatu apoi a se intielege separat cu Austro-Ungari'a, dér' nu i-a succésu si in fine s'a realizatu dorinti'a miusteriului nostru de esterne, s'a adunatu Congressulu. — Parerile asupra congressului potu se diferésca. Mie mi-se pare indreptatita, desi nu-o impartasiescu, parerea, ca congressulu potea se face mai multu, potea se procedá mai energicu. Nimenea nu pôte inse se nege triumfulu celu mare moralu, ce sta in aceea, ca invingatorulu a trebuitu se renuntie in faci'a vocii puternice a Europei la o parte mare a stipulatiuniloru pacii fortiate. — Dlu Tisza face apoi o paralela intre tractatulu dela San-Stefano si intre decisiunile Congressului si arata catu de multe modificari a suferitu acelu tractatu.

Congressulu, dice ministrulu mai departe, a impoternicitu pe monarchi'a nóstra a restabilí pacea si ordinea in Bosni'a si Herzegovin'a, pentru ca Turci'a nu e in stare a face acést'a. Nu intielege, cumu se pôte privi in acést'a decisiune o transactiune cu Russi'a. Tractatulu dela San-Stefano a despartitu pe Turci'a de aceste provincii ale sale, lasandu-i spre a comunicá cu Bosni'a numai unu drumu angustu intre Muntenegru si Serbi'a. Tractatulu a lasatu prin urmare acestu cuibu alu panslavismului, unde a isbucnit mai antaiu insurrectiunea, in paz'a Muntenegrului si a Serbiei si rezultatulu ar' fi fostu crescerea continua a panslavismului, care ne-ar' amenintá in prim'a linea. Ministrulu dice, ca vorbesce cu intentiune de panslavismu, ca-ci nu e inamicu alu slaviloru, alu gintiloru singuraticeslave, care voiescu se-si pastreze individualitatea; ceea ce inse nu pôte se concéda Ungari'a este uniunea tuturoru acestoru ginti slave intr'o mare topitoria, care ar' amenintá pacea Europei si esistenti'a altoru ginti. Proiectulu prin care i s'a datu mandatulu acela monarchiei nóstre a fostu facutu de catra Angli'a, va se dica de catra protectorulu Turciei lordulu Beaconsfield. Turci'a inse-si s'a alaturatu la elu, prin urmare nu pôte fi vorb'a de-o transactiune cu Russi'a. De-o parte se glorifica procederea Angliei, care ocupa insul'a Cipru in intielegere cu Turci'a, spre a veghiá asupra sustienerei pacii, de alta parte inse se condamna cá o eróre si cá o crima procederea Austro-Ungariei, care este in

intielegere nu numai cu Turci'a ci cu tóta Europ'a. Adeveratu ca nu este eschisa posibilitatea, cá din ocupatiune se se nasca cumva incurcaturi, dér' inlaturarea pericolului siguru nu se pôte amaná si neglige de fric'a unoru incurcaturi possibile. —

Tractatulu de pace dela Berlinu.

(Resumatu dupa „Neue freie Presse“.)

Berlinu, 14 Iuliu. — Tractatulu de pace, din care vediuu chiaru acumu o copia, cuprinde 23 feçie tiparite si, afara de precauventarea obicinuita, 64 articuli. Cei mai mari sunt articuli 2 si 14 cu fruntariile Bulgariiei si ale Rumeliei de Ostu, din care nu potu se dau amanunte esacte in urmatória relatiune. Articulu 1 alu tractatului hotarésce cá Bulgari'a se devina unu principatu autonomu si tributariu sub suzeranitatea Sultanului; elu primesce unu guvernoru chrestinu si o militia nationala. Art. 2 contine forte amanuntitu fruntariile Bulgariiei. Art. 3. Principele Bulgariiei trebuie se fia alesu de notabili si nu trebuie se apartiena la nici o dinastia europeana. Art. 4. O adunare de notabili va fi convocata la Ternov'a pentru cá, mai nainte de alegerea principelui, se prelucredie unu regulamentu organicu pentru principatu; la alegeri va trebui se se tiena séma de localitatile, unde populatiunea este amestecata. Art. 5 decide libertatea tuturor culteloru in Bulgari'a. Art. 6. Pana la terminarea statului organicu, administratiunea Bulgariiei va fi condusa de unu comissariu rússu. Pentru controlu i se va alaturá o comisiune compusa dintr'unu comissariu turcu si de consulii poteriloru semnatare. La casu de o divergentia de opiniuni intre delegati, decide maiortatea si déca acést'a maioritata si comissariulu rússu sunt de parere diferita, va trebui se decida o conferintia compusa din ambassadorii din Constantinopolu. Art. 7. Guvernarea provisoria a comissariulu rússu va trebui se duredie numai 9 luni, dupa ceea ce se va procede la alegerea principelui. Art. 8 decide continuarea tractatelor de comerciu pentru Bulgari'a, interdice impunerea tacselor de transitu si stabilescu unu tractamentu egalu pentru tôte statele si nationalitatile in privinti'a comerciala si continuarea dreptului consularu. Art. 9. Tributulu Bulgariiei va fi decisu de poterile semnatarie dupa terminulu de midiolocu alu venituriloru principatului. Art. 10 este privitoriu la afacerile drumului de feru bulgaru. Noile tractate respective voru trebui se fia inchieiate dupa inchieierea pacii intre Austri'a, Pórta, Serbi'a si principatulu Bulgariiei in urm'a sub-semnarii tractatului din Berlinu. Art. 11 decide evacuarea principatului de trupele turcesci, derimarea tuturor fortaretieloru bulgare. Pórta 'si mantiene dreptulu de proprietate asupra materialulu de resbelu. Art. 12. Mohamedanii 'si mantienu in Bulgari'a imobilele lor. Art. 13. La sudulu Balcaniloru se va formá o provincia, care va primí numele de Rumeli'a de Ostu si care se afla sub direct'a autoritate politica si militara a sultanului, cu conditionile de autonomia locala. Elu primesce unu guvernoru generalu princiaru. Art. 14 dá limitarea Rumeliei de Ostu intr'unu chipu lamuritu. Art. 15. Sultanulu va avé dreptulu se ingrijésca de aperarea fruntarieloru provinciei pe apa si pe uscatu, ridicandu intariri la fruntarii si intretienendu trupe in ele. Ordinea interna va fi mantienuta in Rumeli'a de Ostu de o gendarmeria si o militia locala. Pórta nu va avé dreptulu a tiené aci trupe neregulate. Art. 16 reserva Portii dreptulu, ca la casu de turburare a linistei, se aduca aci trupe turcesci. Art. 17. Guvernuru generalu alu Rumeliei de Ost va fi numitu pe 5 ani de Pórta, cu consimtiementulu poteriloru. Art. 18. O comisiune europeana va stabili dupa inchierea pacii organizarea Rumeliei de Ostu. Art. 19. Pana la terminarea acestei sarcini comisiunea europeana va administrá finacele provinciei. Art. 20 si 21 sunt privitori la durat'a tractatelor si la supremati'a Portii asupra drumuriloru de feru din Rumeli'a de Ostu. Art. 22. Garnison'a rússca din Rumeli'a de Ostu nu trebuie se tréca peste cif'r'a te 50,000 ómeni, ocupatiunea trebuie se dureze numai 9 luni, la cari se mai adaugu trei luni pentru efectuarea evacuarii. Art. 23 obliga pe Pórta de a esecutá consciintiosu in Cret'a statutulu organicu dela 1868. Art. 24. Déca Pórta si Greci'a nu se voru invoí asupra regularii fruntarieloru discutata in protocolulu alu 13-lea alu Congressului, poterile promitu midiolocirea lor. Art. 25. Provinciile Bosni'a si Herzegovin'a voru fi ocupate si administrate de Austri'a. In districtulu Novi-Bazar remane guvernarea turcésca, dér' Austri'a are inse dreptulu de a tiené garnisóne in totu vi-laetulu. Art. 26 decide independenti'a Muntenegrului. Art. 27 hotarésce libertatea tuturor culteloru in Muntenegrulu. Art. 28 contine amanuntirea fruntariiloru Muntenegrului. Art. 29 trateadia despre Antivari; tienutulu spre Sudu de Muntenegrulu se da Turciei inapoi si Spizz'a Dalmatiei. Navigatiunea pe Boian'a este libera. Nu este permisu a se ridicá fortaretia pe malurile lui. Muntenegrului nu 'i este permisu se aiba nici vase de resbelu nici drapele de resbelu. Portulu Antivari este inchisu pentru vasele de resbelu ale tuturor natiuniloru, politi'a maritima asupra lui o are Austri'a; Muntenegrulu accepta dreptulu maritimu dalmatianu. Muntenegrulu va trebui se se intielega cu

Austri'a pentru construirea unei cai si a unui drumu de feru pe teritoriulu seu. Art. 30 apara proprietatea mahomedaniloru in Muntenegru. Art. 31 si 32 sunt neinsemnati. Art. 33. Muntenegrulu 'i'a asupra'i o parte dia datori'a statului turcésca. Art. 34 decide independenti'a Serbiei. Art. 35 libertatea culteloru in Serbi'a. Art. 36 fruntariile Serbiei. Art. 37 decide, ca relatiunile comerciale de pana acuma se continua. Art. 28. In afacerile drumului de feru, Serbi'a, intru catu privesce teritoriulu seu, intra faci'a cu Austri'a in drepturile si obligatiunile Portii. Art. 39 apara proprietatea mahomedaniloru in Serbi'a. Art. 41. Dupa 14 zile deta ratificarea pacii trupele serbesci voru trebui se evacuedie teritoriulu turcésca si trupele turcesci teritoriulu serbescu. Art. 42. Si Serbi'a va luá asupra'i din datori'a turcésca; sum'a o voru decide poterile. Art. 43 decide independenti'a Romaniei. Art. 44 decide libertatea tuturor culteloru in Romani'a. Art. 45. Romani'a cedéza Russiei Basarabi'a; fruntari'a de Ostu o formédia malulu Prutului pe ceea de sudu calea Chiliei si a Staristambulului. Art. 46. Delt'a Dunariiei, insul'a Sierpiloru si Dobrogea se dau Romaniei. Art. 47 este neinsemnatu. Art. 48 decide, ca Romani'a se nu percépa tace de transit. Art. 49 'i acorda espresamente dreptulu de a incheiá tractate. Art. 50 este privitoriu la dreptulu de protectiune alu calatoriloru romani in Turci'a. Art. 51. Romani'a, in privinti'a comunicatiuniloru, 'i'a asupra'i pe teritoriulu seu drepturile si obligatiunile Portii. Art. 52 stabilescu libertatea Dunariiei. La vale de portile de feru nu trebuie se siédia nici unu vasu de resbelu afara de vasele usióre pentru politi'a riului si pentru scrvitiulu vamalu. Art. 53 confirma si intinde drepturile comisiunii dunarene europeana; ea 'si esercita functiunile sale intr'unu chipu cu totulu independentu de administratiunea tieriei respective. Art. 54 decide, ca poterile, cu unu anu mai inainte de espirarea conventiunii dunarene, se se intrunésca pentru prelungirea ei. Art. 55. Comisiunea europeana prelucredia regulamentul pentru navigatiune. Art. 56. Ea se intielege cu administratiunea locala pentru intretinerea farului in insul'a Sierpiloru. Art. 57. Austri'a 'i-a asupra'si lucrarile de regulare la portile de feru; ea trebuie se percépa o tacsá provisoria pentru acoperirea cheltuieliloru. Art. 58. Inalt'a Pórta cedéza Russiei Karsulu, Ardahanulu si Batumulu. Dupa acést'a urmédia limitarea esacta a impregiariloru, din cari partile locuite de mahomedani sunt lasate Portii. Art. 59 este forte scurtu: M. S. Imperatulu Russiei declara: D'enger Batoum en port-franc essentiellement comercial (de a face din Batum unu portu esentialmente comercialu). Art. 60. Decide darea inapoi catra Pórta a vaii Alasigerdulu si a forteretiei Bajaset, pe care pacea dela San-Stefano acordá Russiei, si cedarea Koturului catra Persi'a. Art. 61. Pórta se obliga se introduca reforme in Armeni'a, se apene pe Armeni contra Cerkediloru si a Kurdiloru. Art. 62. Este unu articulu mai lungu, care decide egalitatea si libertata tuturor culteloru in Turci'a si accesibilitatea tuturor functiuniloru si drepturiloru politice pentru tôte confesiunile, reserva drepturile Franciei in privinti'a locuriloru sante si confirma pe calugarii din muntele Athos in drepturile lor. Ei trebuie se fia tratati intr'unu modu egálu. Art. 63 (forte importantu) decide continuarea esistenti'i tractatelor din 1856 si 1871 in tôte punctele, pe care nu le anuládu presentulu tractatu. Art. 64. Ratificarea se aiba locu peste trei septemani aprópe. Urmédia dat'a (13 Iuliu) si sub-semnaturile.

Impartirea premiiloru in Bucuresci.

Vineri, 30 Iuniu s'a tienutu totu in palatulu Universitatiei (sal'a senatului), si solemnitatea distributiunii premiiloru la elevele scóloru secundarie si primarie de fete din Bucuresci. La acést'a solemnitate, care a fostu asemenea onorata prin present'i'a M. S. Domnitorului, afluenti'a asistentiloru era asia, in catu circulatiunea devenise aprópe imposibila. Dupa ce elevele scólei centrale de fete au intonatu imnulu Cantului gintei latine, acompaniatu de piano de catra profesorulu lor, apoi dn'a Paulin'a Zacharescu, directórea scólei profesionale, a pronuntiatu unu discursu. (Vezi Nr. 53 alu „Gaz. Trans.“) la care Mari'a S. Domnitoriulu a binevoitu a respunde in terminii urmatori:

„Domneloru professóre, Dómneloru institutóre.

„Cu o viua multumire Viu astadi in midiolocu Dvóstre a luá parte la serbatórea tinereloru eleve, incununandu si premiandu pe acelea, cari mai multu s'au distinsu, in decursulu anului scólasticu, prin siliutia la invetiatura si buna conduita. Asigurandu-ve totdeodata de viuele simpatii ale Dómniei si de marele interessu ce portu pentru totu ce se refera la progressulu si cultura scóloru de fete, nu potu a nu ve readuce din nou a minte, ca famili'a fiindu pétra angulara a ori-carei societati bine organizate, a Dvóstra este sarcin'a si missiunea instructiunii aceloru fíntii, care intr'o di au se fia temel'i'a familiei romane.

„Déca istoria trecutului nu ne p^ote areta decatu starea de ignorantia si de sclavia a femeii mai la t^ote pop^orele lumi antice, revelatiunea divina inse a chrestinismului ne arata si in privinta femeii, adeverat'a cale ce omenirea trebuie se apuce spre a responde la doctrin'a Mantuitorului. Chrestinismulu a facutu si in privinta femeii din intinericu lumina, si astfel, in lupt'a de mai multe ori seculara a credintiei celei noue contra inechiteloru superstitiuni ale paganismului, cunun'a martirului a fostu primita si disputata de femea cu acelasi curagiu, cu acelasi devotamentu si adesea, cu mai multa ardore de catu chiaru a celor mai mari eroi. Istori'a desvoltarei chrestinismului ne arata, in chipulu celu mai invederatu, de ce parte insemnata era lipsita omenirea in totu timpul sclaviei, in care diacea femea in anticitate. On^ore dér' timpiloru moderni; on^ore ilustriloru barbati din t^ote tierile, cari desteptati la factia religiuenei, a justitiei si a moralei, au recunoscutu in femea frumoasele si gingasiele virtuti, cu cari Dumnedieu a inzestrat'o spre desvoltarea si fericirea neamului omenescu.

„Cu cata suflet^osa bucuria, cu cata nationala mandria n'am vedutu cu totii, anulu trecutu, devotamentulu, abnegatiunea si sacrificiele, de cari este capabila femeia romana, atunci candu fii Patriei sangerau pentru cucerirea independentiei, candu durerile raneloru strigau alinare, candu bólele si m^ortea chiaru trebuiau invinse spre a asigura triumfulu nostru nationalu! Convinsi déra de nobilele simtiaminte si aplecari ce Dumnedieu a pusu in anim'a femeii romane, Noi suntemu siguri. d^omn^oloru profes^ore si d^omn^oloru institut^ore, ca Dv^ostra nu veti crutiá nici o osten^oia, nu veti neglige nici o datoria, ci veti cauza se devoltati si se imbunatatiti acele fericite dispositiuni ale fragedeloru fiintie, ce ve sunt incredintiate, prin necontentita propagare a luminei, a cunoscintiei si a sciintiei basate pe religiuene si pe morala chrestina. Astfelu numai ficele romane voru deveni temel'ia familiiloru, vestalele Patriei, fericirea si pod^ob'a societatiei, speranti'a unui viitoriu demnu de soliditinea n^ostra de sacrificiele generatiunei presente.“

Dupa respunsulu Mariei Sale, fac^ondu-se apelu nominalu alu elevulu de premiatu, s'au prezentatu succesivu t^ote premiantele de 'si au primitu cununele si premiele din incesi mane Mariei Sale. Premiantele I, erau salutate de musica la incununare. Premiantele clas'a V a sc^olei centrale, cele de musica, cele dela studie ale sc^olei profesionale si t^ote premiantele I ale clasei IV a sc^oleloru primarie, pe lenga premiele destinate de ministeriu, au mai primitu dela M. S. Domnitoriulu si cate unu deosebitu premiu, ce anume se tramisese de Mari'a S'a, cá incuragiare si semnu de distinctiune pentru elevele diligente. Mai multe din elevele de premiatu, prezentandu-se la apelu, oferiau M. S. Domnitoriulu buchete de flori, adressandu M. S. Domnului si M. S. D^omn^oei caldur^ose urari; erá ceva, ce miscá pe asistenti vedindu, cumu M. S. Domnitoriulu, cu obicinuita'i blandetia si iubire, mangaiá mai pe t^ote elevele, ce premia.

Dupa terminarea acestei solemnitati D^omn'a Zacharescu, direct^orea sc^olei profesionale, a oferitu M. S. Domnitoriulu unu buchetu de flori artificiale lucrate de catra elevele sectiunei de floraria a acestei sc^ole; Mari'a S'a, multumindu d-nei direct^ore, a aretatú parerea s'a de reu, ca M. S. D^omn'a nu a potutu luá parte la ac^osta frumoasa serbare, si a aretatú dorinti'a, ce are de a ved^o espositiunea si produsulu sc^olei de meserii, care a atrasu atatu de multu atentiunea autoritatiloru si a publiculu.

Processulu atentatoriulu Hödel.

In 10 Iuliu l. c. atentatoriulu Hödel a trebuitu se respunda inaintea tribunalulu din Berlinu asupra faptulu seu. Sal'a tribunalulu (Kammergericht) erá indesuita de publicu. La órele 9 acusatulu Hödel, unu teneru debilu si fora barba, cu-o fisionomia ordinaria, intra, adusu de doi gendarmi si se asi^odia c'unu surisu indrasnetiu pe banc'a acusatiloru. Procurorulu de statu cetesce actulu de acusatune, in care descriindu-se t^ote amenuntele atentatulu, cumu adeca Hödel a panditu pe promenad'a cu tei de dupa o carutia pana a sositu trasur'a, in care siedeá imperatulu Wilhelm cu fic'a s'a, cumu s'a rapeditu apoi si a trasu asupra persecutoriloru sei inca doue focuri. — Se constata, ca Hödel a avutu relatiuni de-a-r^ondulu cu democratiu socialisti, cu socialisti chrestini si cu anarchisti, si ca a statu in legatura si cu

capulu anarchistiloru Werner, a caruia programa intrece pe a comunei din Parisu.

Dupa cetirea actulu de acusatune, pe care Hödel a ascultat'o c'unu aeru de nepasare a urmatu interogatoriulu:

Presiedintele: Acusatule, marturisesci, ca ai voitu se omori pe imperatulu Germaniei? — Acusatulu: Nu. — Pres.: Cu ce intentiune a-i cuperatu unu revolveru? — Acus.: Voieam se me impuscu. — Pres.: Din ce cauza voiea-i se faci ac^osta? — Acus.: Din cauza, ca nu mai aveam paralé si nu mai scieamu cu ce se traiescu. — Pres.: Pentru ce ai voitu se te impusci tocmai pe promenad'a teiloru, unde e publicu mai multu? — Acus.: Fiecare se impusca, unde-i place, eu 'mi-am alesu promenad'a teiloru. — Pres.: Dér' mai multi martori spunu, c'ai fi trasu cu revolverulu asupra imperatulu. — Acus.: Ac^osta e falsu si in contra unei marturisirii false n'sm nimicu de disu. — Pres.: Atunci pentru ce ai fugitu dupa-ce ai trasu? — Acus.: Despre ac^osta nu sciu nimicu. — Pres.: Se mai dice, ca te-ai informatu despre óra, candu e indatinatu imperatulu se ésa. — Acus.: Se p^ote, dér' n'am avutu intentiunea de-a impuscá pe imperatulu. — Pres.: Cu t^ote aceste ai scrisu o scris^ore catra parinti, in care dici, ca'ti pare reu, ca n'ai nimeritu bine si pe care o subscrii: „Max Hödel, atentatoriulu M. Sale imperatulu germanu?“ — Acus.: Si acuma 'mi pare reu, ca n'am nemeritu, m'am subscrisu „atentatore“ numai in modu ironicu, ca-ci déca t^ota lumea me numesce astfelu, ce'mi mai pasa mie de acestu cuventu. — Pres.: Dici, ca'ti pare reu, ca n'ai nemeritu, cumu intielegi ac^osta? — Hödel face o grimasa ironica si respunde: Intielegu, ca'mi pare reu, ca nu m'am nemeritu pe mine insu-mi. — Pres.: Ai mai scrisu: „Polen ist noch nicht verloren!“ (Poloni'a inca nu-i perduta.) — Acus.: Dá, voieamu numai se dicu, ca, ce nu e, p^ote inca se fia. — Hödel néga, c'ar' fi membru alu uniunei democratice-socialiste, marturisesce inse, c'a participatu cá membru la mai multe societati, intre cari la cea anarchista din Lipsca. — Pres.: Sci ce insemnéza a fi „anarchistu“? — Acus.: Firesce ca sciu! — Pres.: Ce e dér' anarchia? — Acus.: Nu me simtu datoriu a-ti dá aci esplicatiuni. Si ce ar' si folosi? eu nu te voi pot^o castigá pe dta pentru ideile mele si dta nu me vei pot^o converti pe mine. — Pres.: Socialdemocratiu te-au eschisu din partitulu loru. — Dá, pentru ca am scrisu unu articulu contra loru. — Pres.: Intr'o di, la Schkeuditz a-i disu catra unu birtasiu, care a refusatú se-ti dé o sala pentru-o intrunire (de „anarchisti“): „Candu va veni momentul, in care vei fi spendiuratu, vomu sci noi cu cine se incepemu.“ — Acus.: E posibilu Faceamu de multa-ori glume de aceste.

Intr'o alta scris^ore catra parinti dice Hödel, ca timpul resbunarii a sositu. Germani'a are trebuintia de unu nou Tell. Totu intr'o scris^ore catra parinti le cere ertare, dic^ondu, ca s'a sacrificatu pentru omenire. Cateva dile inainte de atentatu elu dise: „Pandescu pe unu omu mare; trebuie se plesnéca si apoi va fi mai bine.“ Hödel tagaduesce, c'ar' fi facutu asertiuni, precumu: „Voiu strabate pana la betranulu Wilhelmu. Trebuie se dispara t^ote capelele mari. Fiecare se'si i^o partea. N'avemu trebuintia de imperati, nici de regi, nici de principi, cari sugu sangele poporului. Americ'a n'are decatu unu presiedinte si ac^osta mai merge. Pentru-ce se avemu soldati, pentru ce judecatori? Fiecare p^ote se se guverneze pe sine si se se pedepsasca déca a gresitu.“ Hödel concede, ca aceste idei diu urma ar' pot^o fi si ale sale.

Dupa interogatoru a urmatu deponitiunea martoriloru. Vreo 30 au fostu ascultati. Interesanta e depunerea fotografulu Dietrich. Hoedel a fostu la 1 Maiu in atelierulu lui spre a se fotografá. „Poti se faci o afacere buna cu fotografiile mele, 'i dise Hoedel — acumu inca nu sunt renumitu dér' peste vreo cateva dile numele meu va strabate universulu, cá o schintea electrica, eata io 'ti ceru numai siese fotografii gratisu, cá se le impartu intre amicii mei.“ Fotografulu inse n'a voitu se faca ghesieftulu. — Dupa terminarea pledoariiloru presiedintele a disu catra Hoedel: „Acusatule 'ti dau acumu cuventulu se te aperi.“ — „F^orte multiamescu pentru ori-ce aperare si pentru ori-ce gratia“ respunde Hoedel c'unu tonu nerusinatú. Curtea la condamnatu dupa o scurta consultare la m^orte. Hödel si-a ascultatú sentinti'a cu capulu redicatu si suridiendu c'unu surisu c^onucu si malitosu, cá si candu nu ar' fi fostu vorb'a de elu, ci de altulu. Candu a trebuitu se parasésca sal'a, si-a apasatu palari'a pe capu, si-a intinsu manile cá se-i se lege, apoi a esitu, precumu a intratu leganaudu-se c'unu aeru f^orte satisfacutu de sene insusi.

Congressulu etnograficu dela Parisu.

In 15 Iuliu l. c. s'a inceputu sesiunea anuala a congressulu internationalu etnograficu la Parisu in palatulu dela Trocadero alu espositiunii

universale. Romani'a inca este reprezentata la acestu congressu prin d. V. Urechia. Demnulu reprezentante alu Romaniei a primitu indata la deschiderea congressulu dovedile cele mai mari de simpatia si a fostu distinsu intr'unu modu extraordinariu, care face tieriei on^ore. Este unulu din cele mai frumoase succese morale ale Romaniei, care'i cade bine tocmai in aceste momente, candu trece prin periodulu p^ote celu mai greu alu esistentiei sale. Éta importantulu telegramu, ce f^u adressatu dela Parisu „Romanului“ cu privire la acelu stralucitu succesu alu Romaniei:

Paris, 17 Iuliu, 1868.

Luni s'a deschisu Congressulu internationalu etnograficu. Erau presinti intre altii dd. Henri Martin, Carnot, Duprat, Rosny, Appert, Halevy, Montjean, Caicedo.

Eri d. Urechia a fostu chiamatu la presiedenti'a Congressulu, intrunitu in adunare generale la Trocadero. D. Urechia fac^o inaintea Congressulu o alocutiune, punendu on^orea, ce i-se facuse pe s^om'a simpatieloru vii ale Franciei, ale lumi intregi, pentru Romani'a de cur^ondu atristata.

Marti Congressulu a primitu propunerea dlui Urechia de a nu se face charte etnografice de catra guverne, care sunt interessate a ascunde nationalitatile esistente, ci de catra societati sciintifice. Astadi Congressulu asculta unu memoriu alu dlui Urechia asupra cauzei Romaniei.

Djuvara, membru.

Diverse.

(Ministrulu Bratianu in periculu de vieatia.) Unu accidentu din cele mai nenorocite — scrie „Romanulu“ — a pusu in mare periculu vieati'a dlui Ionu Bratianu. Marti sér'a presiedintele consiliulu prandise la M. S. Domnitoriulu la Cotroceni si plecase spre a se întorce in orasiu cu birj'a. Una din sentinelele din giurulu gradinei esi intr'unu modu bruscu si presentá arm'a: la ac^osta miscare caii dela birj'a lui se speriaru si o luara la fuga; birjarulu nu-i pot^o retiené cu t^ote silintiele ce-'si dete. Atunci d. Bratianu se sculá in peci^ore, cá se dé ajutoriu birjarulu; unu momentu dupa ac^osta trasur'a in cariera se isbi de unulu din stelpii de pe marginea sioselei si se resturná in siantiu. Isbirea f^u atatu de violenta, incatu d. Bratianu f^u aruncatu cu putere peste trasura, pe marginea sioselei cu capulu de unu stelpu. Birjarulu f^u aruncatu intre cai si nu i se intemplá nimicu. D. Bratianu greu ranitu remase nemiscatu fara cunoscintia la locul unde cadiuse. Nesce femeii din casutiele invecinate alergara la locul nenorocirei si ajutate de unu sergentu de orasiu transportara pe d. Bratianu intr'o casutia din apropiere. Aci femeia de gazda si altele incepura alu frecá cu oietu, a-lu face se aspire mirosu de ierburi tari, si a-i dá se inghitia otietu. Doctorulu Davil'a insciintiatu, alergá indata la fa^ocia loculu. Dupa ajut^oriele date de sciintia d. Bratianu reveni in sine; Dr. Davil'a ilu transporta pe mani in trasura si apoi la locuinti'a s'a dela Cotroceni, unde i se determina ajut^orie mai seri^ose si mai regulate. Scirea se respandi indata in Bucur^oci cu intiél'a fulgurulu. Unu mare numeru de doctori alergarea se dé concursulu loru si in pu^oine ore cas'a dlui Dr. Davil'a era plina de doctori, si de amici. In giurulu casei unu mare numeru de cetatiani veneau mereu se se informeze despre starea, in care se afla presiedintele consiliulu. Mai multi doctori au petrecutu n^optea lenga d. Bratianu. Mercuri dimineatia la 8 óre patru doctori au datu urmatoriulu buletinú: „Domnulu ministru-presiedinte I. C. Bratianu, intorc^ondu-se dela palatulu Cotroceni, asér'a la órele 9 1/2 a fostu resturnatu de birja. A fostu transportatu in cas'a dlui Dr. Davil'a. Are o plaga contusa la capu (regiunea occipito parietala drépta). N^optea a fostu buna Ds'a este in deplina cunoscintia, nu esista nici unu simptomu gravu si starea actuala ne autorizáza a sperá, ca in curendu se va insanatosiá.“ Subscrii: Drii Fotino, Sergiu, R^omnicéanu, Davil'a.

(„L'Alliance Latine“) e titlulu unei reviste internationale de literatura, istoria, filologia, sciintia si arta, care apare la fiacare trei luni intr'o fascicula de 200 pagine. Primulu numeru e celu de pe lun'a lui Iuniu. Redactata de membrii societatii „l'Allouette“ din Montpellier, ac^osta publicatiune are de scopu se realizeze laudabil'a idea a confederatiunii, a infratirii — prin litere si arte — dintre t^ote natiunalitatile de origine la-

tina. De aceea si coprinde articole in limb'a spaniola, italiana, portugesa, romana, elvetiana, holanda si americana de sudu, tóte insotite d'o traducere in limb'a franceza. In ceea ce ne priveste, primul numeru publica unu estrasu, intitulatu Romanii, din „Les Roumains“ de Edgar Quinet (tom. VI Oeuvres complètes), ér' printre poesiele din diferite dialecte romanice, gasimu un'a sub titlulu Fratiloru mei latini, in limb'a basalanguedociana de A. Langlade, in care e vorb'a despre suferintiele Romaniloru, facându-se alusiune la rapirea Basarabiei. Negresitu, ca in secolulu nostru, candu germanismulu a ajunsu la unitate si candu slavismulu e 'n ajunu d'a ajunge si densulu, trebuie neaperatu, ca si gintea latina se se unésca, cá se fia tare si se póta sustiené lupt'a pentru esistencia. Acésta unire, mai inainte d'a se face politicesce cata se se faca prin idea, prin produceri si prin simtiente, ér' publicatiunea de facia are tocmai menirea d'a realiza scopulu acest'a. E dér' d'unu interessu capitalu, cá pe d'o parte cu totii se incuragiamu frumósa intreprindere, ér' pe de alt'a se indemnamu si se rugamu pe compatriotii nostri, literati si ómeni de sciintia, se publice catu mai multe si mai bune articule 'n acésta revista, spre a ne face cunoscuti si prin poterea mintii, cum ne-amu facutu prin poterea bratielor. „Rom.“

(Cantulu gintei latine in limb'a antica ebraica.) Cetimu in „Stafeta“ din Iasi: M. S. Rabener, directorulu orfelinatului I. Neuschatz, predicatoru si membru onorificu alu mai multoru societati humane din Iasi a tradusu cantulu iubutulu nostru poetu V. Alesandri in limb'a antica ebraica si a inmanatu traducerea s'a dlui Alesandri cu urmatóri'a epistola: „Iasi, 30 Iuniu 1878. Stimabilulu dnu V. Alesandri Mircesci: Traducendu in limb'a antica ebraica „Canteculu gintei latine“, spre a fi cunoscutu si coreligionariulu mei din Romani'a, teastulu, pentru care juriulu superioru a conferitu antaiulu premiu laureatulu poetu romanu, ve rogu se considerati acést'a din parte'mi dreptu semnu de omagiu triumfulu Dvóstra dela Montpellier, asigurandu-ve totodate, ca si Israelitii Romani sunt forte mandri vedindu-ve in primulu rang, intre gloriosii poeti de Ginta Latina. Imi veti mai permite dér' a ve oferi unu esemplaru imprimatu de traductiune si me voi simti prea fericitu onorandu-me cu responsulu Dvóstra de primire. Alu Dvóstra s. c. l. — La care ilustrulu laureatu dela Montpellier a respunsu prin urmatóriele cuvinte: „Mircesci 2 Iuliu 1878. Domnule Predicatoru! Cu mare multamire am primitu scrisórea dvóstre impreuna cu traducerea ce ati facutu in limb'a antica ebraica a Cantulu Gintei Latine. Nu me indoiescu, ca acést'a traducere trebuie se fia ecsacta, fiindu lucrata de unu omu invetiatu in bogat'a limba a Talmudului, inse regretu fórté multu de a nu o poté intielege si de a nu patrunde frumusetiele ei. Ve multiamescu, domnulu meu, pentru oferirea ce mi-ati facutu a unei esemplaru imprimatu alu tracacerei dvóstre, precum si pentru complimentele cuprinse in scrisórea, ce mi-ati adresatu, si ve rogu se primiti s. c. l.“ V. Alesandri

(Impartirea premiilor in Iasi.) Cetimu in „Curierulu-Balassanu“: Joi la 29 Iuniu a avutu locu solemnitatea impartirii premiilor pentru tóte scólele publice de baieti din orasiulu nostru, in sal'a Curtiei cu jurati din palatulu administrativu, care era superbu decorata cu ghirlande de foi de stejaru si cu stindarte tricolore. Pe la 11 óre si diumetate sal'a era plina. Publiculu se grabise a asistá la acésta serbare nationala, menita de a incuragiá si stimulé activitatea eleviloru precumu si de a produce cea mai mare multamire parintiloru, vedendu'si recompensata iubirea parinésca prin meritulu filorulu loru — La 12 ore dlu prefectu alu judeciulu V. Gheorghianu, presedintele solemnitatiei, asistatu de dnu P. Suciú rectorele Universitatiei, d. Adjutoru de Primariu si d. revisoru scolariu deschide serbarea in sunetulu muzicei gardei civice. Dlu Chiriti'a, revisorulu scolariu, ceti unu discursu, prin care dsa facú o fidela dare de séma despre starea instructiunei in anulu 1877—78, in scólele primarie urbane si rurale din judeciulu Iasi. — Dupa ds'a dlu professoru Popu Florentinu rostí unu discursu, prin care ds'a arata progressulu, ce a facutu cu deosebire instructiunea secundaria in Romani'a dela 1865 si pana in prezentu. Apoi se incepú distributiunea premiiloru la elevii meritati din tóte scólele precum si la cei din Conservatoriu. In fine solemnitatea s'a inchisu priu o alocutiune facuta de d. prefectu V. Gheorghianu, care arata, ca cu

tóte greutatile ce s'au strecuratu peste capulu natunei romane in acestu anu, totusiu templulu instructiunei n'a statu nici unu momentu inchisu. Dlu adreséza in numele guvernului multiamiri intregulu corpu professoralu din Iasi, pentru zelulu si devotamentulu, ce a pusu in indeplinirea datoriei de propagatori ai culturei nationale. Ds'a adresandu-se in urma catra elevi, le multiamescu pentru silinti'a, ce au pusu in cursulu anului si prin cuvinte calduróse le stimuléza activitatea, dorindu-le succese in viitoriu.

(Arestarile si denuntiariile in Germani'a) nu mai au finitu. Fiecare di 'si reclama victimele sale. Intre altele a facutu in tóta Germani'a sensatiune extraordinaria unu casu de denuntiatiune, care vatama adéncu simtiulu de moralitate si documentéza, la ce gradu de selbatacia a potutu se ajunga chiaru si societatea mai alésa germana in er'a militarismului, candu lumea se pléca numai inaintea succesulu si a fortiei brute. In München adeca unulu din pictorii cei mai renumiti ai Germaniei, directorulu academiei de bele arte Piloty, a denuntiatu pe unu amicu alu seu, pe batranulu doctoru in medicina Trettenbacher pentru ca acest'a s'a esprimitu catra architectulu Seeberger, ca atentatulu in contra imperatulu Wilhelmu este o drépta pedépsa pentru masacrarea poporulu la 1848. In urm'a acestei marsiave denuntiaru betranulu medicu (de 73 ani) a fostu comdamnatu de catra tribunalulu din München la inchisóre grea de optu luni. Denuntiantulu Piloty a trebuitu se parasésca sal'a tribunalulu, unde a depusu in contra amiculu seu, sub asistintia militara, ca-ci poporulu, care se adunase in mare numeru in giurulu edificiulu era astfeliu de iritatu in contra-i, incatu incepuse se'lu uidiúesca cu flueraturi si injuraturi.

(Trasnetu.) Cetimu in „Telegr. Romanu“: Biseric'a nóstra gr.-or. din comun'a Chintelnicu, comitatulu Solnocu-Doboc'a, a fostu cuprinse si acestu anu de o gróza ne mai pomenita. In 21 Iuniu 1878 pe la 9 óre sér'a, fiindu o furtuna grea, éra clopotariulu tragédu clopotele dupa datina; deodata ne-amu pomenitu cu turnulu totu in flacara, carea trecú in acelu momentu. Parochulu Nicolau Russu, alergandu la biseric'a, a strigatu la vecini, ca biseric'a arde si pe clopotariulu la trasnitu. Intr'aceea intrandu elu in tind'a bisericeii a observatu, ca podulu totu erá josu, si dandu in laturi, a aflatu pe sermanulu clopotariu totu in flacara, tóte hainele au arsu pe densulu, chiaru sierpariulu, opincile ardeau pe elu, scotiendu-se afara pana la o casa vecina, au remasu, nevorbindu pana diminéti'a, éra diminéti'a a inceputu a vorbi puçinu si atunci fú transportatu cu caruti'a pana in spitalu in Bistritia. Turnulu bisericeii este totu derimatu cu totu acoperisiulu tindii. Norocire, ca clopotele, pe lenga tóta furi'a elementulu, au remasu nesticcate, despre ce toti observatorii straini remasera uimiti.

(Giuvarele reginei Isabell'a.) Resultatulu licitatiunii giuvaericeleloru sale n'a satisfacutu pana acum asteptarile reginei Isabell'a. Cele doue dile de licitatiune, in care se asteptá se intre unu milionu, n'au produsu de catu 503,590 franci. O brosia renumita in societatea inalta, unu fluture cu aripele redicate, alu carui corpu e formatu din patru diamante, ér' capulu dintr'unu singuru diamantu de 22 caraturi, nu s'a suitu de catu la 118,800 franci, unu colieru de 30 diamante si 31 smaralde s'a vendutu cu 76,000 franci. Pretiulu celu mai mare l'a dobenditu o salba de 39 briliante mari; ea s'a datu pe 191,800 fr. La a trei'a licitatiune, va veni rondulu unei parechi de cercei renumiti, care se voru urcá celu puçinu la 300,000 franci.

Selri merunte din Romani'a. — „Monitoriulu“ publica decretulu, prin care se deschide pe séma ministrulu de resbelu unu creditu la 312,971 lei 37 bani pentru intretinerea armatei pe lun'a lui Iuniu. — „Monitoriulu“ publica mai departe decretulu, dupa care toti reservistii contingentulu 1870—71 se liberéza din servitiu cu diu'a de 1-a Iuliu a anulu curentu. — Pe fiecare di, scrie „Rom. Lib.“, se intalnescu pe calea ferata trenuri plne cu rezervisti, cari se desconcentréza pe rendu, din 15 in 15 dile. Bucuri'a bravorulu militari e mare, ca-ci e multa vreme, de candu nu si-au vedutu caminurile si familiile loru. — Sambat'a trecuta au sositu din Russi'a 9 vagóne, incarcate cu munitiune si cu armata russa si au plecatu spre Giurgiu. — Societatea academica serbésca din Belgradu a alesu pe d. B. P. Hasdeu de membru onorariu dupa propunerea renumitulu juristu croatu V. Bogisich si a filologulu Novakovic. — „Monit.“ mai publica relatiunea interessanta a d-lui Gr. G. Tocilescu, directorulu museului de antichitati,

care a fostu insarcinatu de catra ministeriu cu-o excursiune la schitulu Verbil'a. —

Cu 1-a Iuliu stilu vechiu s'a inceputu unu nou abonamentu la

„GAZETA TRANSILVANIEI“
pentru semestrulu alu II-lea 1878 cu conditiunile din fruntariu.

Rogamu pe domni aceia, a caroru abonamentu espira cu 30 Iuniu st. v., cá se grabésca cu reinoirea lui, cá se li sé póta tramite fóia regulatu.

Domni noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele dloru esacte, aretandu si post'a cea mai aprópe de loculu, unde locuiescu.

ELIXIRU DE VIETIA.

Concessionatu de Colegiulu sanitariu francesu sub Nr. 4695/876.
Concessionatu de ministeriulu ungurescu Nr. 15536, 24/VIII 1876.

Concetatiuni!

Cine simte a fi atacatu de cele mai josu numite morburu, acela se nu pérda din vedere a'si procurá de aci dela depositu o sticla din Elixirulu ungurescu de vietia din muntii Carpatiloru renumitu in Françi'a, Angli'a si Germani'a. Succesulu este atatu de avantajiosu, in catu ori-ce morbu, fia chiaru invecitn, 'lu curéza si trebuie se ajunga fiacare omu adénci batranetie. Chiaru ómenii de altmintrea senatosi sunt scapati de suferintie de stomachu, intrebuintiandu in fiacare di Elixirulu acest'a.

Preparatu din ierburile Carpatiloru, asiguréza fiacaru omu adénci betranetie, intrebuintiandu'lu dupa instructiune. La urmatóriele morburu curarea e repede la momentu: Friguri, cholera, disenteria, epticosi si tóte suferintiele de stomachu.

B. Fuchs.

Malatze'a lenga Carpati.

Sticla costa 1 fl. v. a. pentru Romani'a 2 1/2 lei.
Depositu generalu S. P. Mailath, Brasiovu.
pentru Romani'a la

Pravurile purgative gazóse

dela Elópatak.

Cuprindu in sene partile constitutive chemice ale apelor renumite dela Elópatak.

Efectu deosebitu arata pravurile aceste in contra slabitiunii de stomachu, lipsa de apetitu, in contra galbinarii si tóte bólele de apa séu hydropica, in contra trenjiloru, la doreri de besica, tiav'a udului, nisipu si pétra in ele, cathare cronice, inflaturi, curgeri albe, ametiele, congestiune catra capu, peptu s. a.

7—12

Una dosa din pravurile aceste are efectulu cá 2 dose de pravuri ale lui Seidlitz.

Pretiulu unei cuthie cu 12 dose este petotindene 80 cruceri m. a.

Cei, cari voru ale avé in depositu spre vendiare, primescu rabatu.

Depositu generale se afa in BRASIOVU in apothec'a lui GREGORIU SAVA.

Pretiurile piatiei

in 19 Iuliu n. 1878

	Hectolitru.	fl. cr.		Hectolitru.	fl. cr.
Granu	fruntea	9.30	Mazerea	5.30	
	midiulocu	9.—	Linteá	—	
	de diosu	8.50	Fasolea	7.—	
Mestecatu		7.30	Cartofi	2.—	
Secara	fromósa	5.80	Sementia de inu	10.60	
	de midiulocu	5.50		1 Chilo.	fl. cr.
Ordiulu	frumosu	5.10	Carne de vita	—40	
	de midiulocu	4.90	„ de rimatoriu	—48	
Ovesulu	frumosu	3.—	„ de berbecu	—32	
	de midiulocu	2.90		100 Chile.	fl. cr.
Porumbulu		5.30	Seu de vita prospetu	36.—	
Meiu		7.—	„ „ topitu	40.—	
Hrisca		—.—			

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 20 Iuliu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	64.75	Oblig. rurali ungare	76.25
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu)	66.60	„ „ Banat-Timis	79.50
Losurile din 1860	114.—	„ „ transilvane	—
Actiunile bancei nation.	830.—	„ „ croato-slav	78.—
„ instit. de creditu	260.80	Argintulu in marfuri	101.—
Londr'a, 3 luni.	115.55	Galbini imperatesci	5.49
		Napoleond'ori	9.27
		Marci 100 imp. germ.	57.15

La numerulu acest'a se alatura anunciulu de aparitiune alu fóiei biseptemanale „Amiculu Familiei“ si o „Cununa de rogatiuni“ din „Cartea de rogatiuni“ de N. Pop'a in Gherl'a.

Se alatura totodata cóla de prenumeratiune la „Collectiunea de predici funebrele si ertatiuni“, prelucrate de d. Titu Budu, asess. consist. in Gherl'a. Primindu inse numai unu numeru micu din anunciulu acestui opu, 'lu vomu impartasi numai domnilor abonati preoti.

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioane Gótt si fiu Henricu.